

BIAŁORUŚ, LITWA, POLSKA
CZASÓW

STANISŁAWA MONIUSZKI

W RYSUNKACH JEGO OJCA

CZESŁAWA MONIUSZKI

BIAŁORUŚ, LITWA, POLSKA
CZASÓW

STANISŁAWA MONIUSZKI

W RYSUNKACH JEGO OJCA

CZESEŁAWA MONIUSZKI

KONCEPCJA ALBUMU I KOMENTARZE
VIKTAR KORBUT

WARSZAWA 2019

Moniuszko
2019 ROKIEM 200.
STANISŁAWA MONIUSZKI

Realizacja działań w ramach obchodów
200. rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki
Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

200. rocznica urodzin
Stanisława Moniuszki
Obchodzona pod auspicjami UNESCO

Spis treści

Contents   Змест   Turinys

Czesław Moniuszko – zapomniany artysta
i kronikarz rodziny 5

Czesław Moniuszko – A Knowledgeable Artist
and Family Chronicler 12

Чэслаў Манюшка – забыты мастак
і летапісец сям’і 16

Česlovas Moniuška – nepripažintas
menininkas ir šeimos metraštininkas 19

Ludzie 23
People | Людзі | Žmonės

Miejsca 105
Places | Месцы | Vietos

Komentarze 197
Commentaries | Каментарыі | Komentarai

Ludzie 198
People 206
Людзі 212
Žmonės 217

Miejsca 223
Places 227
Месцы 229
Vietos 231

Bibliografia 235
Bibliography | Бібліяграфія | Bibliografija

LUDZIE

People

Людзі

Žmonės

Stanisław Moniuszko, ojciec Czesława
Stanisław Moniuszko, Czesław's father
Станіслаў Манюшка, бацька Чэслава
Stanislovas Moniuška, Česlovo tėvas

„Ś.p. Stanisław Moniuszko sędzia b. wojskowy W. X. Litewskiego”
“The late Stanisław Moniuszko, ex-officer of the Grand Duchy
of Lithuania”
«Святой памяці Станіслаў Манюшка, былы вайсковы суддзя
Вялікага Княства Літоўскага»
„Šv. a. Stanislovas Moniuška, teisėjas buvęs Lietuvos Didžiosios
Kunigaikštystės karys”

Stanisław Moniuszko i Ewa Moniuszkowa z Woyniłłowiczów, rodzice Czesława Moniuszki z dziećmi
 Stanisław Moniuszko senior and Ewa Moniuszko, née Woyniłłowicz, parents of Czesław Moniuszko, with children
 Станіслаў Манюшка-старэйшы і Эва Манюшка з роду Вайніловічаў, бацькі Чэслава Манюшкі, з дзецьмі
 Stanislovas Moniuška senjoras ir Eva Moniuška kilusi iš Voynilavičių šeimos, Česlovo Moniuškos tėvai su vaikais

Stanisław Moniuszko senior (siedzi po prawej)
 Stanisław Moniuszko senior (sitting on the right side)
 Станіслаў Манюшка-старэйшы (сядзіць справа)
 Stanislovas Moniuška senjoras (sėdi dešinėje)

MESSA

Places

Месцы

Vietos

Ubiel

Ubiel   Убель   Ubelé

Карліса
A chapel
Капліца
Korlyśia

„Widok domu ubielskiego w którym Staś się urodził. W roku 1820”

“A view of the house in Ubiel where Staś was born. 1820”

«Выгляд убельскага дома, у якім нарадзіўся Стась. У 1820 годзе»

„Ubelės namo vaizdas, kuriame gimė Stasius. 1820 metais”

„W Ubielu. 1825”. Po lewej dworek Moniuszków

“In Ubiel. 1825”. Moniuszkos’ manor house on the left

«У Убелі. 1825 г.». Злева палацык Манюшкаў

„Ubelė. 1825”. Iš kairės Moniuškų dvaras

Konsultacja merytoryczna prof. Marcin Gmys, dr Sviatlana Niemagaj

Koordynator projektu Olga Deszko-Wojciechowska

Redakcja stylistyczna i korekta Elżbieta Morawska

Przekład na język angielski Monika Rokicka

Przekład na język białoruski Viktor Korbut

Przekład na język litewski Ana Aliuk-Szymańska

Projekt okładki oraz układu graficznego Alina Wiszenko-Zabrowarny

Realizacja wydawnicza

Pracownia Wydawnicza Andrzej Zabrowarny

Materiał ilustracyjny zamieszczony w książce pochodzi ze zbiorów Biblioteki, Muzeum i Archiwum Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego im. Stanisława Moniuszki

© Copyright by Teatr Wielki – Opera Narodowa, Warszawa 2019

Cena 70 zł

ISBN 978-83-954000-2-5

Wydanie I

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, przechowywana jako źródło danych i przekazywana w jakiegokolwiek formie zapisu bez pisemnej zgody posiadacza praw.

Wydawca

Teatr Wielki – Opera Narodowa

Warszawa 2019

Na album *Białoruś, Litwa, Polska czasów Stanisława Moniuszki w rysunkach jego ojca Czesława Moniuszki* składają się prace Czesława Moniuszki, które przybliżą nam życie codzienne rodziny Moniuszków, ludzi, którzy ją tworzyli, i miejsca, w których przebywali. Część pierwsza albumu poświęcona jest ludziom. Znajdziemy tu przedstawienia w układzie chronologicznym: ojca Czesława – Stanisława Moniuszki – jego samego, braci, ukochanej żony Elżbiety, jedyne go syna Stanisława, dalszych krewnych, znajomych – muzyków, artystów, a nawet służby, miejscowych chłopów itp. Część druga poświęcona jest miejscom. Bogactwo materiału, jaki pozostawił po sobie Czesław Moniuszko, pozwala prześledzić drogę życiową artysty i jego rodziny. Możemy zatem podziwiać majątki rodziny Moniuszków, w tym gniazdo rodu – Ubiel, ale też Śmiłowicze czy Radkowszczyznę. Odwiedzamy wraz z Czesławem Mińsk, Nieśwież, Wilno, Kowno i Warszawę.

(ze wstępu)

Cena 70 zł

ISBN 978-83-954000-2-5

